

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 27.02.2015 року протокол № 3

**Методичні рекомендації
по проведенню інвентаризації підвальних приміщень житлових будинків,
адміністративних будівель та організації заходів по використанню їх,
як тимчасових найпростіших укриттів для населення та працюючого персоналу**

1. Інвентаризація проводиться з метою:

- уточнення наявності, місткості та захисних властивостей існуючого фонду підвальних приміщень на території підприємств;
- перевірка стану утримання та використання;
- виявлення додаткового фонду будов та споруд (підвалів та інших заглиблених та наземних приміщень), які можуть бути пристосовані під найпростіші укриття;
- встановлення єдиного порядку обміну та звіту, який вимагає наявність, стан та використання підвальних приміщень.

2. Інвентаризації підлягають приміщення, які розташовані в підвальних поверхах, допоміжних громадських і житлових будинках, які знаходяться на відстані встановленого радіусу збору від місць проживання населення у відповідності з діючими нормативними документами але не далі ніж 500 м.

Приміщення, крізь які проходять транзитні лінії водопроводу, каналізації, опалення, електропостачання, а також трубопроводів стиснутого повітря, газопроводів та трубопроводів з гарячою водою обліку не підлягають.

Обстеженню і обліку підлягають підвальні і інші заглиблені приміщення, перекриття яких витримують навантаження від обрушення вище розташованих конструкцій.

Із числа збудованих споруд обліку, як тимчасові найпростіші укриття підлягають:

- підвали з корінним цегельним склепінням;
- *підвали в житлових будинках з перекриттям з залізобетону;*
- підвали громадських будинків висотою до 3-х поверхів з перекриттям, яке розраховано на навантаження 1000 кг/м²;
- підвали громадських будинків висотою більше 3-х поверхів з перекриттям, яке розраховано на навантаження 2500 кг/м²;
- підвали промислових будівель.

Необхідні відомості про несучу здатність перекриттів підвальних приміщень, будівель можуть бути отримані шляхом вивчення проектно-кошторисної документації.

Норма площі підлоги основних приміщень найпростішого укриття (підвалу) на одного укриваємого приймається 1 м².

Висота підвальних приміщень слід приймати не менше 1,7 метра.

4.2. Керівник підприємства:

- збирає відповідальних осіб за утримання підвальних приміщень та доводить до них інформацію про ситуацію, яка виникла та порядок дій у даному випадку;
- уточнює порядок оповіщення мешканців будинків про необхідність укриття в підвальних приміщеннях;
- проводить короткий інструктаж по заходам безпеки.

4.3. Відповідальна особа (ланка) за утримання підвальних приміщень:

- отримує ключі та інформаційний матеріал (об'яви);
- організовує та проводить заходи по підготовці підвальних приміщень під найпростіше укриття згідно п. 6 даних методичних рекомендацій;
- доводить інформацію до мешканців будинків про необхідність укриття;
- забезпечує організоване заповнення підвальних приміщень мешканцями які закріплені за найпростішим укриттям;
- доводить інформацію про заходи безпеки під час перебування в підвальному приміщенні та порядку дій при отриманні сигналів;
- слідкує за виконанням заходів безпеки в приміщеннях та надходженням нових сигналів;
- з отриманням інформації про закінчення небезпеки забезпечує організований вихід з підвального приміщення.

5. Доведення інформації до населення.

Інформація про місця знаходження підвальних приміщень (тимчасових найпростіших укриттів) та порядок укриття доводиться:

- розміщення інформації на прибудинкових дошках об'яв та в адміністративних приміщеннях підприємства;
- під час проведення навчань, тренувань з мешканцями будинків;
- старшими будинків на зборах мешканців будинків.

6. Порядок укриття громадян.

Підвальні приміщення повинні приводитись у готовність до прийому осіб, що укриваються, у терміни, які не перевищують 12 годин.

Для підготовки підвалу до прийому людей необхідно відповідальній особі (ланці) виконати такі заходи:

- відкрити всі двері в підвальних приміщеннях для прийому осіб, що будуть укриватися;
- припинити роботу технологічного обладнання (при необхідності);
- провітрити і при необхідності здійснити дезинфекцію приміщень;
- винести з приміщень громіздке устаткування, матеріали і вироби, що перешкоджають розміщенню людей;
- перевірити вільний доступ до підвалів, установити написи-показчики.

Заповнення підвальних приміщень проводиться за сигналами цивільного захисту.

Для швидкого заповнення укриття особи, що укриваються, повинні заздалегідь знати найкоротші маршрути руху.

Напрямок руху до укриття слід вказувати показчиками маршруту руху, вивішеними чи намальованими на видимих місцях.

У нічний час написи, показчики і входи повинні бути освітлені або дубльовані світловими показчиками.

Особи, що укриваються мають прибувати з документами, запасом харчів та води, теплими речами, електричним ліхтариком іншими необхідними речами.

Забороняється приносити з собою легкозаймисті речовини або речовини, що мають сильний запах, а також громіздкі речі, приводити тварин.

Заповнювати приміщення необхідно організовано, без паніки.

Розміщує людей у приміщеннях підвалу відповідальна особа.

Осіб з дітьми бажано розміщувати в окремому приміщенні.

Дітей, людей похилого віку і людей з поганим самопочуттям розміщують біля огорожувальних конструкцій і ближче до місць зі свіжим повітрям.

У разі укриття в одному підвальному приміщенні мешканців кількох житлових будинків, розміщення при можливості здійснювати побудинково.

Закриття входних дверей виконується за командою, або після заповнення усієї місткості відповідальною особою.

В приміщеннях підвалу забороняється палити, шуміти, запалювати свічки, не слід ходити по приміщеннях без особливої необхідності, необхідно дотримуватись дисципліни, якнайменше рухатися.

Для повноцінного відпочинку можна брати з собою легкі підстілки і невеликі подушки.

Слід організувати позмінний відпочинок людей на місцях, пристосований для лежання.

Оповіщення осіб, що укриваються, про обстановку поза укриттям і про сигнали та команди здійснюється відповідальною особою.

7. Вихід з укриття.

Вихід з укриття здійснюється за командою «Відбій» після уточнення відповідальною особою обстановки у районі укриття або у випадку вимушеної евакуації.

Вимушена евакуація проводиться:

- при пошкодженні підвального приміщення, що виключає подальше перебування у ньому осіб, що укриваються;
- при затопленні приміщень;
- при пожежі у підвалі і утворенні у ньому небезпечних концентрацій шкідливих газів;
- при досягненні граничнодопустимих параметрів повітряного середовища.

8. Евакуація із заваленого підвального приміщення.

Для евакуації осіб, що укриваються, при заваленні входу (входів) в підвальне приміщення потрібно з'ясувати можливість евакуації через інші входи (виходи), підвальні вікна та інше.

Укриття відкривається ззовні у випадку утворення суцільних завалів і неможливості осіб, що укриваються, самостійно евакуюватися, для чого задіюють спеціальні рятувальні формування.

Відповідальний секретар комісії

І.В. Грузинська